

החברותא

החברותא בטעון פנימי לחברים גליון מס' 713 בס"ד ערש"ק פר' ואתחנן י' מנחם אג תשיפ"ג

פנינים יקרים

ואתחנן אל ה' בעת ההיא וכו' (ג, כג) בנמ' ברכות ט' מסקינן דה' שפתי תפתח לא הוה הפסק בין גאולה לתפלה אפילו בשחרית דכיון דתקינן ליה רבנן כתפלה אריכתא דמיא, והטעם הוא דה' שפתי תפלה היא תפלה שנוכל להתפלל בו כשנשמעטו הלכבות הוצרכו לקבוע תפלה לתפלה. (לקוטי רבי משה יעקב)

ואתחנן אל ה' בעת ההיא (ג, כג) בעת ההיא אפשר שהכוונה לעת מיתת אהרן אשר בגללה חשב משה שנתרצה ה' להכניסו לארץ שכן הקב"ה אמר להם יען לא האמנתם בי להקדישני לכן לא תביאו את הקהל הזה, סבר משה שלא תביאו היינו דוקא שניהם ביחד ומכיון שמת אהרן הותר הנדר, ויאמר ה' אלי רב לך אל תוסף וכו'.

ואתחנן אל ה' בעת ההיא לאמר (ג, כג) איתא בחז"ל מפני מה נתאווה משה ליכנס לארץ וכי לאכל את פריה הוא צריך? אלא הרבה מצוות יש שתלוין בארץ, וזהו הן הן הדברים שכתב רש"י על תיבת ואתחנן אע"פ שיש מקום לצדיקים לתלות במעשיהם הטובים אין מבקשים מאת המקום אלא מתנת חנם, פירוש כי הצדיק אינו דורש עבור מעשיו הטובים גמול כל שהוא אלא מתנת חנם. (רבי חזקיהו קאהן)

אעברה נא ואראה וכו' (ג, כה) נאמר בזה"ק שקבלה היתה למשה שכל תפלה שיאמר בה פעמים נא תתקבל, אף כשרצה משה רבנו להכנס לארץ החל לומר אעברה מתוך כוונה להמשיך ולומר נא הפסיקו הקב"ה ואמר לו אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה כלומר להזכיר פעם נוספת "נא"... (בשם הגר"א)

ויאמר ה' אלי רב לך אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה (ג, כו) משה טען הלא קראת לי עבד (עבדי משה) ואתה כתבת בתורתך אם אמור יאמר העבד אהבתי את אדני זה הקב"ה את אשתי זו התורה ואת בני אלו בני ישראל ע"כ, כוונת המדרש אמור יאמר היינו שיאמר וישנה, פעמים ביקש משה להשאר בחיים וזה אמור להתקיים לכן ציוה עליו שלא יאמר וישנה בטענותיו כי אז על פי הדין יהיה צריך להשאר חי. (בשם הרבי ר' העשיל)

אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה (ג, כו) יבואר על פי דברי הרמב"ם שדברי פורענות שהנביא אומר ולא עמדו דבריו אין בזה הכחשה לנבואתו כי אפשר שהקב"ה ארך אפים וניחם על הרעה ואפשר שעשו תשובה, אבל אם הכטיח על המוכה ולא באה המוכה שאמר בידוע שהוא נביא שקר, זהו מה שהשיב הקב"ה למשה רב לך אל תוסף לדבר אלי עוד בדבר הזה כי צו את יהושע כי הוא יעבור וכיון שהגיע זמנו של יהושע להנחיל א"כ גזירה טובה היא ואינו חוזר. (בשם הגר"י מבריסק)

עיניכם הרואות את אשר עשה ה' בבעל פעור (ד, ב) פירושו היות וישנם אמצעים אחרים להשגת הדבקות בה' שאינם לפי דעת תורה עלולים להכשל בקיום המצוה, משל מבעל פעור בתחילה חשבו שבבטיחת הצרכים מזוללים בעבודה זרה ובסוף התברר שזהו עבודתם, מכאן הזהרה עד כמה שאפשר להכשל בעבירה לשמה... בדמות של עושה לשמה...

ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים כולכם היום (ד, ד) המבחן על מידת החיות של בני אדם בעולמנו אם נכונים הבריות לילך נגד הזרם הרי הם מוכיחים בזה חיות ואמיצות אבל אם נסחפים עם הזרם ונעדרים בזה חיות ואמיצות רוח יותר יש בזה הוכחה לחולשה וכו', וזהו ואתם הדבקים בה' אלקיכם יש בה הוכחה שחיים כלכם היום.

(רבי אהרן בקשט)

אגרות קודש ממורנו ורבנו זיע"א

שומע תפילתך ותחנוניך לפניו ולא ישיב את פניך ריקם, ותזכי לגדל ילד בריא בכל אבריו גדיו וחושיו. המשיכי להגיד את התהלים ונתינת הצדקה.

אל תהי מודאגת כשיבוא הביתה מבית החולים השי"ת יתן לך הכח והתבונה איך לטפל בו ואיך לגדל אותו, רק תהיי בשמחה תמיד ואל תתני לעצבות להשתלט עליך, ואז תמצאי מרגוע לנפשך.

מתוך תקוה נאמנה לשמוע ממך תמיד בשורות טובות, אני מאחל לך כל טוב. ברגשי כבוד רב, בידידות רבה.

ב"ה, ירושלים ת"ו, ט' סיון תשל"ח.
לכבוד האשה החשובה תחי
תל אביב.
שלום רב,

ראשית כל אני מברך אותך בברכת מזל טוב להולדת הבן, ותזכי לגדלו לתורה לחופה ולמעשים טובים בבריאות השלימות ומתוך נחת ואושר.
ועתה, אל תדאגי, כי כאשר עשה עמך הקב"ה נפלאות ונתן לך בן אחרי שנים ארוכות של ציפיה, כך הקב"ה יתן לו את הבריאות השלימות. התחזקי והתגברי באמונה, כי הקב"ה הוא רופא החולים הוא

יחד על כל תפילות ישראל באשר הם שם למען כל שאר חולי ישראל ויוושעו ישועה אמיתית כל נדכאי עם ישראל, כמו שאנו מבקשים בתפילת היהי רצון של אחרי אמירת מזמורי תהלים "כאילו אמרם דוד המלך עליו השלום", שאז אנו מבקשין עבור ההצטרפות של כל עם ישראל. כך גם אנו צריכים להכליל את עצמנו בתוך הכלל כדי שכל אחד ואחד מישראל יזכה להגיע לתכליתו ומטרת ביאתו לעולם הזה שהוא עולם העשיה אשר כל העולמות יונקים יניקתם ממנו להשפיע שפעם ע"י שבני ישראל מגדלים ומפארים שמו של הקב"ה ע"י שיפור מעשיהם ותקון המדות.

ולחיבת הקודש אעתיק למעכ"ת מה שכתבתי לחברים לקראת היום הנועד להפך לנו ליום טוב ולששון ושמחה:

ב"ה, ירושלים ת"ו, כ' מנחם-אב תשל"ח.
שלומים מרובים מציון וירושלים למעלת כבוד ידידי הרב שליט"א
פארעסט היללס נ"י.

אחרי מבוא דרך הברכה והשלום באהבה רבה והדרת הכבוד.

מה מאד שמחתי לקראת קבלת יקרת אגרתו עם הברכות והאיחולים מעומק לבבו הטהור למען החלמתי ובריאותי הטובה. מרחוק אני מרגיש אתכם כשאתם יחד עמנו כאיש אחד בלב אחד להקב"ה להשפיע עלי שיערי רפואה שלימה וחיוזוק בריאותי. ואין לכחד, כי דבר זה מרגש אותי ביותר לראות אצל מעכ"ת עד היכן מגעת מסירותו המופלאה הנובעת מעמקי האהבה של נפש איש לרעהו. ואני משיב לכם געגועים אמיתיים שכל התפילות יתאחדו

"העיקר האמונה הפשוטה ועקשנות לא להיות נשבר ברגעים שנופל עליך עצבות, באותה הנשימה שהשי"ת מגלה עצמו עליך שתחיה עמו בצערו על בניו שהם חיים בשנאת חנם ובכל הדרכים הרעים המפריעים את התקשרותו אלינו והוא מביא עליך התעוררות של כאביו להשתתף בצערו שיהיה לו חלק בעולם העשיה שמשם נובע חיות לכל העולמות וכשאינו לו חלק למטה אין לנו כוחות יניקה מלמעלה וכל המעיינות נסתמים, ובגלל שהוא מרחם על בריותיו הוא גורם להם צער וכאב שיעצקו אליו שיתעורר על עמו ויגאל אותנו בקרוב.

ובמקום לצעוק מעומק לבנו שיהיה סוף לצרותנו ונתאבק על כאביו ויסורינו שאלו הם יסורי אהבה, גורמים אנחנו שמכניסים את עצמנו לעצבות ונדבקים ליצר שהוא הפך הקדושה, וזה בגלל המינימום שמעניק לנו את המסכנות אנו נכנעים אליו ומפקירים למענו את כל חיינו בלי חשבון הנפש עד שמתדרדרים עד אין סוף, ובגלל הסיפוק המלא של השטן מאותו הנשימה, מקשיחים את לבנו ומפקירים את נפשנו ואורך ימינו ומאבדים שני עולמנו בזה ובבא.

ע"כ צריכים להיות תמיד על המשמר ולא לשכוח אף נשימה מדביקות בורא בכל מקום שאנו נמצאים ולצעוק אליו עד שירחם עלינו ויוציאנו לאור גדול ואפילו כשאנו מצויים בעמקי עמקים הוא שומע את קולנו. כי אתה שומע תפילת כל ברחמים.

אני מודה למעכ"ת מקרב הלב על השתדלותו הנאמנה למען המפעלים של והמוסדות של "יד עזרה", ולנכון קיבלנו התרומה הנכבדה של אלף דולרים אשר מעכ"ת קיבל מאת מר הי"ו ומצ"ב מכתב ההוקרה והברכה על כך. הינו העתק ממנו. כמו"כ נתקבלה התרומה להכנסת כלה עבור מר שיחי' ויישר כח על זאת.

אני יכול להגיד למעכ"ת שאתם כולכם עם בניכם היקרים הרב ... שליט"א והר' ... שליט"א ובתכם היקרה עם בעלה היקר שיחי' וכל צאצאיהם היקרים שיחיו חקוקים תמיד על לוח לבנו להזכירכם תמיד לטובה. השי"ת ישפיע עליכם תמיד ברכה והצלחה ובריאות טובה ורוב נחת אמון כן יהי רצון.

כי זהו קשר של החברותא שהשי"ת זימנו יחד עפ"י סיבותיו ללמד איש את רעהו דרכי ה' של האמונה הפשוטה לעבדו שכם אחד למען טוב לנו כל הימים, וזהו הדבר המאחד והמקשר ביותר את לב איש לרעהו, כי זהו קשר הנפש וקשר הנצחי אשר אינו בטל לעולם ועד.

אני חוזר ומודה לכם על ברכותיכם הנלבבות ועל תפילותכם למען רפואתי השלימה וגם אני בתקוה חזקה לשמוע ולבשר תמיד בשורות טובות מתוך בריות גופא ונהורא מעליא, אכי"ר.

בכל הדרת הכבוד אוהבו אהבת נפש ודוש"ט כל הימים.

המשך פציצים יקרים

רק השמר לך ושמור נפשך מאד בן תשכח וכו' (ד, ט) אינה דומה שמירת דבר שאין בה רוח חיים לדבר שיש בו רוח חיים, הרי בדבר שאין בו רוח חיים אין עליך להשמר אלא מפני אחרים שיבואו ויגנבוהו אבל בדבר שיש בו רוח חיים מלבד החשש שאחרים יגנבוהו עוד יש חשש שהוא בעצמו לא יקום ולא יברח, וזהו פן תשכח את הדברים על ידי שתשוב ותחזור ותשגם עוד עליך לחשוש פן יסורו מלבבך שהתורה תסור ממך היות וכל מי שאין בו יראת שמים אין חכמתו מתקיימת.

ושמור נפשך מאד פן תשכח (ד, ט) איתא בגמ' (מנחות צט) כל השוכח דבר אחד ממשנתו מעלה עליו הכתוב כאלו מתחייב בנפשו, הערה בזה כיון שראה כמו עיניו מעמד הר סיני הכיצד ישכח? אלא שהיא הנותנת, מה שגלוי יותר נשכח יותר כלשון המסילת ישרים בהקדמתו לא תמצא ברוב דברי אלא דברים שרוב בני אדם יודעים אותם אלא כפי רוב פרסומם וכנגד מה שאמתתם גלויה כך העלם מהם מצוי מאד והשכחה רבה...

פן תשכח את הדברים האלה (ד, ט) איתא בגמרא (מנחות צט) כל השוכח דבר אחד ממשנתו מעלה עליו הכתוב כאלו מתחייב בנפשו וביארו במשנה הא אינו חייב עד שישב ויסירם מלבו, והנה היושב ושונה תלמודו בלחש כיון שהיה לו לפתוח פיו ואז לא היה שוכח הרי הוא כמסירתו מלבו, וזה שאמר הכתוב (משלי ד, כב) חיים הם למוצאיהם ודרשו למוצאיהם בפה שאז זוכה לחיים אבל אם לאו הרי הוא כאלו מתחייב בנפשו. (רבי יעקב כהנא)

שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד, ואהבת את ה' אלקיך וכו' (ו, ד) עיין אזה"ק שפירש נגד שלש אהבות שישנן בנבראים אהבת הטוב אהבת הערב ואהבת המועיל ע"ש, על פי זה יש לפרש לשון הכתובים הללויה כי טוב זמרו לשמו כי נעים כי יעקב בחר לו י-ה ישראל לסגולתו, פירושו להודות להשי"ת על הטוב והוא אהבת הטוב, זמרו לשמו כי נעים הוא אהבת הנעים והערב, כי יעקב בחר לו י-ה וגו' הוא אהבת המועיל כי בזה הרוחנו עולם ומלואו כנוכר באזה"ק.

וייצונו ה' לעשות את כל החוקים האלה וכו' וצדקה תהיה לנו כי נשמר לעשות את כל המצוה הזאת וכו' (ו, כד) מאמר חז"ל באבות (פ"ד מ"ב) שכר מצוה מצוה, דמה שלוקחים שכר על המצוה הוא ג"כ מצוה שהקב"ה יש לו נחת בנתינת השכר, וזהו שאמר הכתוב וייצונו ה' לעשות את כל החוקים לטוב לנו, ולא זו בלבד אלא גם צדקה תהיה לנו כי נשמור לעשות וכו' לטוב לנו כאמור שכר מצוה וזו צדקה ולא מן הדין. (הגר"ש אולמן) והיה עקב תשמעון וכו' ושמרתם ועשיתם אותם (ו, יב) גם לאחר שאיש ישראל זוכה לשמור ולעשות ולקיים עכ"פ עליו להתנהג בשפלות ובענוה מלשון עקב. (רבי ישראל מקוויניץ)

והיה עקב תשמעון וכו' (ו, יב) עיקר העבדות של האדם שתהיה לו יראת ה', ואחר היראה תגיע לאדם השמחה, וזאת השמחה היא הנקראת השראת השכינה ואז הוא שומע תורה קדושה מלמעלה וזה הרמו והיה הוא לשון שמחה (ויק"ד יא, ז) עקב לשון סוף שהשמחה תהיה בסוף אחר היראה יגרום לתשמעון כנ"ל. (לקוטי רבי משה יעקב)

ואהבת את ה' אלקיך (ו, ה) את לרבות יראה ללמד שאהבת ה' צריכה להיות כלולה ביראת ה'. (לקוטי תורה לבעל התניא)

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים 91050
☎ 02 - 5829688 פקס: 02 - 5325477
ניתן לקבל במייל: av5829688@gmail.com ת.ד. 5080 ירושלים

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

